

TÍÐARGREIN

Allir verandi pensjónistar fáa meira at liva fyri

Seinastu tíðina hava andstöðuflokkar javnan borið fram misvísandi tíðindi um pensjónsnýskipanina, sum júst er samtykt. Tí meti eg, at tað hevur týdning at kunna væl og virðiliga um, hvørjar broytingar nýskipanin hevur við sær. Tí tað er ongin orsök at stúra. Allir verandi pensjónistar fáa meira at liva fyri, og øll lág- og meðallønt fáa meira við nýggju skipanini, sum kemur í gildi í 2020

Helena Dam á Neystabø,
formaður Javnaðarflokksins
á tingi

Sambandsflokkurin og Fólkaplokkurin megnaðu ikki at fremja eina pensjónsnýskipan. Tað hava teir prógvað við sjeitumma seym. Tvørturímóti var ætlan teirra í 2012 at hækka pensjónsaldurin upp í 70 ár í einum høggi. Heldur enn at viðganga tað, so bera tey av og á fram misvísandi tíðindi um avleiðingarnar av pensjónsnýskipanini, sum varð samtykt við einum stórum meiriluta. Og tað er spell.

Pensjónsnýskipanin vendir rætt, og tað eru vit í Javnaðarflokkin sera fegin um. Allir verandi pensjónistar fáa umleið 1.000 krónur meira at liva fyri hvønn mánað eftir skatt. Við nýggju skipanini, sum verður galdandi fyri tey, sum blíva pensjónistar eftir 1. januar 2020, fáa allir lág- og meðalløntir pensjónistar millum 1.000 og 2.300 krónur meira at liva fyri um mánaðin. Allir verandi pensjónistar fáa altso meiri keypiorku við pensjónsnýskipanini, og sama er galdandi fyri lág- og miðallønt eftir nýggju skipanini.

Hesar broytingar verða millum annað gjørdar fyri ávikavist verandi og komandi pensjónistar:

Verandi pensjónistar:

- Allir verandi pensjónistar varðveita grundupphæddina, júst sum hon er í dag.
- Útgjaldið úr Samhaldsfasta hækkar, soleiðis at verandi pensjónistar fáa umleið 1.000 krónur meira at liva fyri um mánaðin aftaná skatt.
- Mótrokning millum hjún verður gjørd valfrí.
- Allar pensjónsveitingar verða prístalhækkaðar
- Ert tú pensjónistur í dag er broytingin sostatt, at

útgjaldið úr Samhaldsfasta fer at hækka.

Komandi pensjónistar:

- Allir lág- og meðalløntir pensjónistar fáa millum 1.000 og 2.300 krónur meira at liva fyri hvønn mánað.
- Mótrokning millum hjún verður strikað
- Komandi pensjónistar varðveita eisini grundupphæddina. Hon verður prístalhækkað og verður framvegis skattafrí.
- Allar pensjónsveitingar verða prístalhækkaðar
- Pensjónsaldurin hækkar eitt hálvt ár í 2025 og eitt hálvt ár í 2030, tá pensjónsaldurin verður 68 ár. Møguleiki verður eisini fyri at framskunda ella útseta pensjónina eftir tørvi.
- Fyri komandi pensjónistar verður eisini tann broyting gjørd, at tey, sum forvinna mest, verða mótroknað lagaligt í allari fólkapensjónini. Men tað eru bara tey hægst løntu, sum koma at fáa minni í fólkapensjón. Hetta eru til dømis bankastjórar, yvirlæknar og vit politikarar. Tað er ikki meir enn rimiligt.

Hugaligari hjá pensjónistum at arbeiða

Tað verða sostatt ikki tey veikastu, sum figgja ágóðarnar í pensjónsnýskipanini - tvørturímóti. Mótrokningin hjá komandi pensjónistum verður so mikið lagalig, at tað verður bæði hugaligari og fyrimunarligari hjá teimum allarflestu at arbeiða eftir pensjónsaldur - samanborið við í dag. Ikki fyrr enn pensjónisturin hevur aðra inntøku á umleið 20.000 kr. um mánaðin umframt grundupphædd, viðbót og Samhaldsfasta verður pensjónin lægri, enn hon er í dag.

Keypiorkan minkar ikki!

Sjálvandi minkar keypiorkan ikki, tá ið pensjónisturin fær millum 1.000 og 2.300 krónur meira um mánaðin at liva fyri eftir skatt – tað sigur seg sjálv!

Keypiorkan og inntøkugrundarlagið hjá pensjónistum minkar heldur ikki í framtíðini. Tí pensjónsveitingarnar - bæði grundupphædd og viðbótur - fara at hækka við prístals- og lønarhækkingum á hvørjum ári. Tað er júst eitt av frambrotunum við pensjónsnýskipanini, at allar veitingar verða prístals- hækkaðar. Tað hava tær ikki verið í mong ár, og tí er virðið av bæði grundupphædd og viðbót minkað.

Grundupphæddin verður varðveitt – og hon verður skattafrí!

Tað stutta av tí langa er, at allir pensjónistar hava framvegis rætt til grundupphædd og hon er framvegis skattafrí. Allir pensjónistar fáa eisini Samhaldsfasta – uttan mun til aðrar inntøkur. Og útgjaldið úr Samhaldsfasta hækkar í 2018 og 2019 við tilsamans umleið 1.000 kr. eftir skatt hjá øllum pensjónistum.

Útgjaldið úr Samhaldsfasta verður tí 5.635 kr. um mánaðin samanborið við 4.025 kr í dag.

Tvungna eftirlønarpuppsparingin betri fyri tey lágløntu

Undanfarna samgonga samtykti tvungna eftirløn, sum brandskattar pensjónsinn- gjöldini við 40%. Hetta hava vit broytt, so at láglønt koma at rinda ein lægri pensjóns- skatt. Tað tryggjar, at tey lægstløntu fáa eitt frægari avkast av tvungnu eftirlønarpuppsparingini. Enn eitt dømi um at nýskipanin er neyðug.

Eftirlønargjald verður rindað av almannaveitingum

Pensjónsnýskipanin tryggjar harumframt, at eftirlønargjald frameftir verður rindað av øllum almannaveitingunum, sum t.d. verða veittar einum borgara í sambandi við sjúku, barnsburð ella arbeiðsloysi. Sostatt verða nóg av teimum, sum vórðu sett uttanfyri av undanfarnu samgongu og eftirlønarlóg teirra, fevnd av skilagóðari lóggávu.

Eisini her síggja vit, at pensjónsnýskipanin tekur hond um tey við lágum inntøkum.

Er pensjónsnýskipanin óneyðug?

Partar av andstöðuni siga, at pensjónsnýskipanin er óneyðug – men er hon nú tað?

Eru 1.000 krónur meira

um mánaðin eftir skatt óneyðugar? Kanska hjá onkrum. Men hjá einum pensjónisti, sum einans hevur fólkapensjón og Samhaldsfasta at liva fyri, so muna 1.000 krónur meira í útgjaldi um mánaðin nóg.

Er tað óneyðugt, at tey, sum eru niðurslitin á arbeiðsmarknaðinum sum 64 ára gomul, í framtíðini sleppa frá við eftirløn uttan stórvegis hóvasták? Nei. Tað eru nóg, sum verða fegin um henda nýggja møguleikan. Tað tryggjar smidligheit – og virðing fyri, at tað eru borgarar, sum eftir eitt langt og strævið lív á arbeiðsmarknaðinum, veruliga hava tørva á at fara frá.

Er tað óneyðugt, at tey, sum vilja vera longri á arbeiðsmarknaðinum, sleppa tað, og harafturat kunnu fáa eina hægri fólkapensjón, tá

ið tey fara á pensjón? At tey kunnu útseta sína pensjón við figgarligum fyrimuni?

Og er tað óneyðugt at strika mótrokningina millum hjún? Nei tað haldi eg ikki.

At nýskipanin so eisini yvir eitt áramál styrkir samlaða búskapin, er so bara ein ískoytis ágóði, sum vit eisini fegnast um.

Pensjónsnýskipanin er neyðug. Hon er neyðug, tí hon er við til at tryggja okkara elstu borgarum ta vælferð, sum tey hava uppi- borið. Tað hevur verið drúgt at koma fram til hesa semju – og vit fara framhaldandi at kunna um hana kringlandið og ikki minst at lurta eftir øllum sjónarmiðum frá borgarum, um tað skuldi verið okkurt, sum skal fáast at virka enn betri.